

Leonas Makūnas
AB „Klaipėdos vanduo“ valdybos pirmininkas

Klaipėdos miesto Tarybai

2019-01-31

Dėl racionalaus savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdymo ir neteisėtų Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus S. Budino reikalavimų akcinei bendrovei „Klaipėdos vanduo“.

Racionalus savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdymas yra itin svarbus siekiant kokybiško ir efektyvaus viešųjų paslaugų teikimo savivaldybės gyventojams, užtikrinant aukštą savivaldybės kontroliuojamų įmonių efektyvumą bei skaidrumą bei veiklos stabilumą. Šių tikslų siekimui itin kenkia, kai savivaldybės pareigūnai teikia įmonei neteisėtus, neteisingus reikalavimus, teikia klaidinančią informaciją ir tokiu būdu įveda sumaištį įmonėje, apkrauna beprasmišku darbu įmonės vadovą, valdybą ir stebėtojų tarybą. Tokį Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus S. Budino neteisėtų reikalavimų spaudimą teko patirti ir man, būnant AB „Klaipėdos vanduo“ vadovu, tenka patirti ir dabar, kai jau nedirbu įmonėje, bet esu įmonės valdybos pirmininku.

Nekalbėsiu apie spaudimą, prasidėjusį dar prieš gerus metus dėl valdybos sudėties keitimo ir dėl mano teisės dirbti bendrovės vadovo pareigose iki kadencijos pabaigos. Tik pažymėsiu, kad būtent dėl šio spaudimo 2018m. rugpjūčio mėnesį apsisprendžiau nebedirbti iki kadencijos pabaigos ir paprašiau valdybos pradėti naujo vadovo parinkimo procedūrą, o mane atleisti iš pareigų išrinkus naują AB „Klaipėdos vanduo“ vadovą, bet ne vėliau kaip 2018-12-31.

Netrukus po to bendrovė gavo Klaipėdos m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-08-24 raštą Nr. (4.26E)-R2-2483 (1 priedas), kuriuo reikalaujama *kol Savivaldybės Taryba nepatvirtino Klaipėdos miesto savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybės valdomose įmonėse tvarkos Aprašo, neinicijuoti ir nevykdyti procedūrų dėl AB „Klaipėdos vanduo“ vadovo atrankos*. Raštas neteisėtas ir neteisingas, nes:

1. bendrovės vadovo parinkimas ir paskyrimas teisės aktais yra priskirtas valdybos kompetencijai;
2. vadovo atrankos procedūra jau reglamentuota Klaipėdos m. savivaldybės tarybos 2016-07-28d. sprendimu Nr. T2-205 patvirtintame Klaipėdos miesto savivaldybės kontroliuojamų bendrovių valdymo organų formavimo tvarkos apraše bei kituose teisės aktuose.

Todėl valdyba pradėjo naujo vadovo atrankos procedūrą.

2018-10-23 buvo gautas S. Budino 2018-10-22 raštas Nr. (4.29E)-R2-3021 „Dėl nepriklausomumo kriterijų neatitinkančio AB „Klaipėdos vanduo“ valdybos nario“ (2 priedas). Šiuo raštu reikalaujama:

1. kad stebėtojų taryba per 10 darbo dienų pakeistų bendrovės valdybos narį Tomą Eikiną į kitą atrinktą nepriklausomą kandidatą į valdybos narius;
2. kad valdyba išrinktų kitą valdybos pirmininką, kuris nebūtų bendrovės darbuotojas.

Raštas buvo apsvarstytas 2018-11-15 stebėtojų tarybos posėdyje ir visi dalyvavę stebėtojų tarybos nariai vienbalsiai nusprendė, kad rašte nurodyti reikalavimai neturi teisinio pagrindo ir jų netenkino (protokolas, 3 priedas). Reikalavimai yra neteisėti, nes remiamasi ne tomis teisės aktais nuostatomis, kurios turi būti taikomos AB „Klaipėdos vanduo“:

1. Klaipėdos miesto savivaldybės kontroliuojamų bendrovių valdymo organų formavimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. liepos 28 d. sprendimu Nr. T2-205, 2. punkte nurodyta, kad **2. Šio Aprašo nuostatos taikomos naujos kadencijos savivaldybės kontroliuojamų bendrovių**

valdybų ir stebėtojų tarybų sudarymui. Todėl remtis šiuo aprašu, reikalaujant AB „Klaipėdos vanduo“ stebėtojų tarybos kuo skubiau, bet ne ilgiau kaip per dešimt darbo dienų, ištaisyti susidariusią situaciją, pakeičiant valdybos narį Tomą Eikiną į sekantį atrinktą nepriklausomą kandidatą į valdybos narius, neturi teisinio pagrindo.

2. Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše (toliau – Aprašas), patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 reglamentuojamas ne tokios akcinės bendrovės kaip AB „Klaipėdos vanduo“ valdybos sudarymas. Pačiame dokumento pavadinime ir jo tekste aiškiai parašyta, kad jis reglamentuoja fizinių asmenų atranką į **visuotinio akcininkų susirinkimo renkamus kolegialius priežiūros ar valdymo organus.** AB „Klaipėdos vanduo“ atveju tokį apibrėžimą atitinkantis organas yra **visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas - stebėtojų taryba**, o ne valdyba.
3. LRV 2018-03-28 nutarimu Nr. 313, „Dėl savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris įsigaliojo 2019-01-01, patvirtinto Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo 8 punkte nurodyta: *8. Savivaldybės administracijos direktorius turi siekti, kad savivaldybės valdomos bendrovės valdyba nerinktų valdybos pirmininku savivaldybės valdomos bendrovės vadovo, jeigu jis išrinktas valdybos nariu, išskyrus atvejus, kai savivaldybės valdomoje bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba.* Kadangi AB „Klaipėdos vanduo“ yra visuotinio akcininkų susirinkimo išrinktas kolegialus priežiūros organas - stebėtojų taryba, tai reikalavimas išrinkti kitą valdybos pirmininką neturi teisinio pagrindo.

Smulkiau argumentai surašyti mano rašte stebėtojų tarybai (4 priedas). Dėl to, kad AB „Klaipėdos vanduo“ turi būti sudaroma stebėtojų taryba, sprendimą yra priėmusi Klaipėdos m. savivaldybės taryba, taip pat ir šios kadencijos.

2018-11-27 bendrovė gavo S.Budino 2018-11-26 raštą Nr. (4.29E)-R2-3343 (5 priedas). Jame **vėl keliami neteisėti reikalavimai dėl Tomo Eikino atšaukimo iš valdybos ir mano atšaukimo iš valdybos pirmininko pareigų, neteisėtai reikalaujama atsakymą pateikti per 7 dienas.** Atsakymas į šį raštą pateiktas bendrovės Stebėtojų tarybos pirmininko A.Šulco 2018-12-10 raštu Nr.2018/S.01-3298 (6 priedas). Atsakymas suderintas su stebėtojų tarybos nariais. Atsakyme konstatuojama, kad **visi posėdyje dalyvavę stebėtojų tarybos nariai, išnagrinėję S.Budino rašte pateiktus argumentus, nerado pagrindo valdybos nario Tomo Eikino atšaukimui iš valdybos ir nerado pagrindo valdybos pirmininko Leono Makūno atšaukimui iš valdybos pirmininko pareigų.** Taip pat prašoma, **jeigu S.Budinas turi pagrįstų teisinių motyvų, įrodančių būtinumą vykdyti 2018-10-22 rašte Nr. (4.29E)-R2-3021 surašytus ar kitus reikalavimus, juos pateikti.**

Klausimas, dėl S.Budino 2018-11-26 rašte Nr. (4.29E)-R2-3343 pakartotinai keliamo reikalavimo pakeisti bendrovės valdybos pirmininką, aptartas 2018-11-28 valdybos posėdyje. **Nei vienas valdybos narys nepasiūlė klausimo dėl valdybos pirmininko atšaukimo svarstyti darbotvarkėje.**

2019-01-17 bendrovė gavo naują S.Budino 2019-01-15 raštą Nr. (4.29E)-R2-145, kuriame nėra rengėjo pavardės, t.y. galima manyti, kad jį rašė pats S.Budinas (7 priedas). Raštu reikalaujama **inicijuoti nedelsiant, bet ne vėliau nei per Įstatymo nustatytą terminą, neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo procedūras dėl Įstatyme įtvirtintos išimtinės visuotinio akcininkų susirinkimo teisės – atšaukti stebėtojų tarybos pirmininką – įgyvendinimo.** Raštas surašytas nekokybiškai, jame suformuluotas reikalavimas neteisėtas, nes:

1. Tokios išimtinės visuotinio akcininkų susirinkimo teisės – **atšaukti stebėtojų tarybos pirmininką** – AB įstatyme nėra įtvirtinta. Įstatymo 31 str. 11 dalyje nurodyta, kad

visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą ar pavienius jos narius.

2. Rašto reikalavimas inicijuoti neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą neatitinka AB įstatymo 23 str. 5 dalyje nurodytų reikalavimų. Paraiškoje visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimui turi būti **nurodytos susirinkimo sušaukimo priežastys ir tikslai, pateikti pasiūlymai dėl susirinkimo darbotvarkės, datos ir vietos, siūlomų sprendimų projektai. Visuotinį akcininkų susirinkimą sušaukti neprivaloma, jei paraiška neatitinka visų šioje dalyje nurodytų reikalavimų ir nepateikti reikiami dokumentai arba siūlomi darbotvarkės klausimai neatitinka visuotinio susirinkimo kompetencijos.**

Bendrovės valdyba, apsvarsčiusi šį S.Budino raštą 2019-01-23 valdybos posėdyje, nusprendė pavesti bendrovės vadovui informuoti S.Budiną, kad jo raštas neatitinka AB įstatymo 23 str. 5 dalyje nurodytų reikalavimų visuotinio akcininkų susirinkimo inicijavimui.

Tą pačią 2019-01-23d. bendrovėje gautas S.Budino 2019-01-23 raštas Nr. (4.42E)-R2-228 Stebėtojų tarybai (8 priedas), kuriuo reikalaujama atšaukti mane iš bendrovės valdybos, vadovaujantis AB įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalimi. Šis raštas atrodo labiausiai pagrįstas iš visų išvardintų S.Budino raštų, negaliu tvirtai teigti, kad jame suformuluotas reikalavimas neteisėtas. AB įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalyje iš tikro numatyta, kad *Jeigu grupės vadovas buvo išrinktas grupės valdybos nariu, atšaukus jį iš pareigų, jis atšaukiamas ir iš grupės valdybos narių.* Abejonę šio reikalavimo pagrįstumu kelia tai, kad AB įstatyme naudojamos skirtingos sąvokos *atšaukti* ir *atleisti iš pareigų* (AB įstatymo 37 str. 3 dalis). Aš nebuvau **atšauktas** iš vadovo pareigų, aš buvau **atleistas šalių susitarimu**, todėl abejoju ar šiuo atveju privaloma taikyti AB Įstatymo 37¹ straipsnio 3 dalies nuostatą. Mano atleidimo iš vadybos klausimą stebėtojų taryba numato svarstyti 2018-02-13 posėdyje ir aš gerbsiu bet kokį jos sprendimą, nes valdybos narių rinkimas ir atšaukimas teisės aktais priskirtas būtent stebėtojų tarybai, o ne savivaldybės administracijos direktoriui.

Negaliu nei suprasti, nei paaiškinti, nei pateisinti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus S.Budino visos eilės neteisėtų reikalavimų teikimą bendrovei. Tai daro žalą bendrovės veiklai ir yra Jūsų paskirto pareigūno piktnaudžiavimas valstybės tarnyba.

Pagarbiai

AB „Klaipėdos vanduo“
Valdybos pirmininkas

Leonas Makūnas